

DRUŠTVENE VIJESTI I OBAVIJESTI

IV. SIMPOZIJ O INDUSTRJSKOJ PROIZVODNJI BILJA 22—25. rujna 1971. u Beču, Austrija

Mnogobrojne nove teoretske spoznaje i praktična iskustva postignuta posljednjih godina na području biljne proizvodnje dali su novi poticaj razvoju industrijske proizvodnje poljoprivrednog bilja.

Zbog toga Društvo za unapređenje industrijske biljne proizvodnje organizira od 22. do 25. rujna 1971. god. u Beču IV simpozij o industrijskoj proizvodnji poljoprivrednog bilja na kojem će održati referate o toj temi mnogobrojni stručnjaci iz raznih zemalja.

Na simpoziju neće biti govora samo o napretku u industrijskoj proizvodnji bilja već također i o drugim dostignućima kao npr. o različitim uređajima za praćenje vanjskih faktora, o primjeni sintetičkih supstrata u biljnoj proizvodnji, o novim spoznajama s područja opskrbe bilja hranjivima pomoći hranjivih otopina kao i o nekim fiziološkim aspektima rasta bilja.

Prof. dr inž. JOSIP PAJALIĆ

(In memoriam)

Prohujala je već godina dana od onog časa kada smo doznali strašnu i gorku sitinu da je iz naše sredine zauvijek nestao dr Josip Pajalić, redovni profesor Poljoprivrednog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

Neumitna smrt prerano je prekinula život jedne svijetle i nadasve zaslужne ličnosti, druga, prijatelja i učitelja. Prestalo je kucati srce našeg dragog Pepića, upravo tamo gdje je i počelo kucati — umro je u svom rodnom i voljenom Brseču 26. maja 1970. godine. Umro je i fizički nestao, ali on će uvjek biti s nama, među njegovim poštovaocima, prijateljima, kolegama i đacima. Takva ličnost ne može se nikada zaboraviti. Ne može pasti u zaborav njegova široka kultura, njegovo bogato znanstveno i stručno iskustvo, njegova vedra narav i njegov humor kojim je umio svakoga razveseliti i do suza nasmijati.

Prof. dr Josip Pajalić rodio se 25. ožujka 1912. godine u Brseču u učiteljskoj porodici. Osnovnu školu završava u rodnom mjestu, a srednje obrazovanje stječe u Realnoj gimnaziji u Rijeci. Nakon položenog ispita zrelosti upisuje se 1930. na Poljoprivredno-šumarski fakultet u Zagrebu gdje je diplomirao 1936. godine. Već kao student pokazuje veliku naklonost i smisao za znanstveni rad, radi čega biva primljen za stažistu u Zavodu za uzgoj domaćih životinja Poljoprivrednog fakulteta, da bi već u kolovozu 1937. godine bio izabran za asistenta u istom Zavodu. Međutim, stjecajem okolnosti morao je prekinuti nastavno-znanstveni rad i preuzeći novu dužnost u Stočarskom odjelu Savske banovine u Zagrebu, da bi već nakon godinu dana preuzeo novu dužnost u Poljoprivrednoj školi u Gospicu. Neposredno pred II svjetski rat biva postavljen za ravnatelja Stočarske stanice u Mrzloj Vodici, kraj Delnica u Gorskom kotaru. Ovdje ga zatiče rat i okupacija. Prof. Pajalić shvaća svu ozbiljnost i specifičnost situacije u kojoj se našla naša zemlja, pa se pored stručne aktivnosti odlučuje i na aktivan politički rad i na neravnopravnu oružanu borbu protiv okupatora. Neprijateljska vlast otkriva njegovu vojno-političku aktivnost i ubrzo biva uhapšen i osuđen na višegodišnje tamnovanje. Međutim, nakon kapitulacije Italije izlazi iz zatvora, pa se ponovo aktivno uključuje u NOB-e gdje je sve do oslobođenja zemlje vršio razne odgovorne dužnosti.

Čežnja za strukom i nastavno-naučnim radom odlučila je o dalnjem razvojnomy putu prof. Pajalića. Pošto je neko vrijeme radio u Stočarskom institutu ZPZ-a, on biva premješten, odnosno izabran za asistenta u Zavodu za uzgoj domaćih životinja Poljoprivrednog fakulteta 1947. godine. Od tada pa sve do odlaska u mirovinu prof. Pajalić je pretežni dio radnog vijeka i svoju sudbinu vezao za ovu visokoškolsku ustanovu, za dobrobit ovoga kolektiva, za izgradnju mladih stočarskih stručnjaka i za svoju nastavno-naučnu reputaciju. Nakon uspješno obranjene doktorske disertacije 1954. godine habilitira 1955. godine kada je i izabran za sveučilišnog docenta iz predmeta Specijalno stočarstvo II. Godine 1959. izabran je za izvanrednog, a 1961. godine za redovnog profesora na istom fakultetu.

Godišnjica njegove smrti evocira u nama sjećanje na izvanrednog pregaoca u izgradnji socijalizma u našoj zemlji, nosioca izgradnje i razvitka visokog poljoprivrednog školstva, inicijatora znanstvenog rada i znanstvene

misli na području ovčarske i peradarske nauke i prakse. Najveći dio svoje životne aktivnosti posvetio je znanosti i obrazovanju i kao takav ostao će nezaboravan svim njegovim studentima, koji su rado slušali izvanrednog predavača i pedagoga o suvremenim problemima stočarske proizvodnje, a posebno ovčarskim. Svoju veliku privrženost prema ovoj grani pokozao je i pionirskim radom »merinizacije« naše domaće pramenke. Prof. Pajalić je bio među prvima koji su pohitili da uz primjenu naučnih metoda što prije podigne i unaprijedi ratom uništeno ovčarstvo na području Like. Prepješačio je gotovo cijelu Liku, spavao je na svakojakim krevetima i strpljivo je prikupljao prve rezultate za naučnu obradu. O tome plemenitom radu navodimo samo neke studije: Prva iskustva i uspjesi merinizacije ovaca u Ljubovu (1949; Tjelesni razvitak pešterskih i krivovirskih ovaca te njihovih križanaca s merima ovnovima na Ljubovu (1958); Korelacioni odnosi među tjelesnim mjerama kod pešterskih i krivovirskih ovaca i njihovih F_1 križanaca s merima ovnovima na Ljubovu (1958). Svoju veliku ljubav prema ovci ispoljio je i u monografskim radovima o stanju ovčarske proizvodnje na otocima Pagu i Krku, o čemu je publicirao dva rada: Ovca i ovčarenje na otoku Pagu (1955) i Način ovčarenja na otoku Krku (1958).

Naučni opus prof. Pajalića ne bi bio potpun ako ne bismo spomenuli i peradarske rade, od kojih su vrijedni pažnje upravo oni koji govore o oplemenjivačkom radu autohtonih životinja — o selekciji domaće ličke kokoši. Na veliku žalost to veliko djelo nije kompletno za života publicirano, nego samo neki dijelovi, kao na primjer: Rast pilića domaće ličke kokoši u intenzivnim uvjetima (1960), te Proizvodnja jaja ličke kokoši u intenzivnim uvjetima (1964).

Stručno i naučno iskustvo prof. Pajalić je nesebično prenosio na svoje mlađe kolege i suradnike. Pod njegovim rukovodstvom mnogi stočarski stručnjaci izradili su doktorske disertacije, od kojih navodimo samo neke:

Stivo Jančić — Istraživanje ranog tova jagnjadi domaće ličke pramenke i njenih križanaca s osvrtom na ekonomičnost, Zagreb, 1963;

Vukosava Čeranić — Uporedno istraživanje uticaja purekos i stavropoljske rase na proizvodne osobine domaćeg merima, Zagreb, 1963;

Stjepan Banožić — Količina hemoglobina krvi i neka proizvodna svojstva New Hampshire kokoši, Zagreb, 1965;

Marin Alujević — Morfološka i fiziološka svojstva domaćeg purana, južnog kalničkog Prigorja s obzirom na njegovu prikladnost na intenzivni tov, Zagreb, 1965.

Znanstveni i stručni rad prof. Pajalića bio je veoma plodan. Za vrijeme životne aktivnosti napisao je i publicirao oko 40 naučnih i više od 30 stručnih rada i rasprava. Stručna iskustva rado je prenosio u praksi i putem brojnih predavanja, savjetovanja i seminara, te putem neposredne suradnje s poljoprivrednim organizacijama i pojedincima.

Pored velike zauzetosti u nastavnom i naučnom radu, prof. Pajalić je pronalazio dovoljno vremena za obavljanje višegodišnje dužnosti dekana, starještine stočarskog odsjeka i predstojnika Zavoda za stočarstvo na Poljoprivrednom fakultetu. Osim toga bio je dugogodišnji urednik Poljoprivredne znanstvene smotre, urednik Stočarstva, kao i višegodišnji član Redakcijskog savjeta Arhiva za poljoprivredne nauke.

Kao rukovodilac bio je voljen i cijenjen zbog strpljivosti da sasluša svečiju riječ, svačije probleme da bi zatim s puno strpljenja, razumijevanja i taktičnosti pronašao najbolje rješenje. Svojim istrajnim, nesebičnim i samoprijegornim radom prof. Pajalić je nezaboravno zadužio svoj kolektiv u kojem je djelovao i zbog toga će uspomena na njega ostati trajno u našim srcima.

Prof. dr S. Jančić

TO JE ZNAK
KVALITETE

Iz iskustva širokog kru-
ga potrošača preporučujemo
Vam proizvode
»VALPOVKA«:

»VALPOPREMIKS« za prasad, svinje, telad, goveda, bikove, piliće, kokoši, fazane itd.

STARTER za rano odbitnu prasad

PREDSTARTER za prasad od 5 do 15 kg

VALPOVKA 1—A, 2—A i 3—A za uzgoj i tov svinja

VALPOVKA super za krmače i nerastove

REGENERIRANO MLJEKO koje potpuno zamjenjuje obično kravljie mlijeko

SUPERKONCENTRAT za telad do tri mjeseca

SUPERKONCENTRAT za piliće

SUPERKONCENTRAT za kokoši

VALPOSAN za popravljanje apetita i bolje iskorištenje hrane kod svinja

VALPOMIN KOSTOTOR mineralna smjesa za svinje

VALPOMIN mineralna smjesa za goveda i ovce

ŽELJAVIT — željezo antibiotici i vitamini za sisajuću prasad

GLISTOGROM sredstvo protiv glista kod svinja i teladi

DIJASTOP sredstvo protiv proljeva

VALPOVKA — gotovi koncentrati

VALPOVKA — tekuće sunce za krmače u slučaju slabog apetita

Valpovku proizvodi: KOMBINAT

»DURO SALAJ« — VALPOVO

OBAVIJEST SURADNICIMA

Pozivamo sve poljoprivredne stručnjake u poljoprivrednim organizacijama, komunama, udruženjima, zadrugama, stanicama, institucijama, školama, fakultetima, industriji i drugdje, da objavljuju rezultate svoga rada (izvorne stručne i naučne radove) u »Agronomskom glasniku«.

Da bi poboljšali sadržaj i olakšali rad uredništvu i štampariji molimo suradnike da paze na slijedeće:

1. Radovi moraju biti sažeti, jezgrovi i jasni, a najpovoljnija veličina je oko 10 stranica pisanih dvostrukim proredom. Rukopisi preko 15 stranica neće se objavljivati.
2. Rukopis treba biti prvi otisak stroja pisan dvostrukim proredom na čvrstom bijelom papiru koncelarijskog formata s najviše 34 reda na stranici i 65 otkucaja u redu i s ivičnom prazninom od 3 cm na lijevoj srtani.
3. U lijevom gornjem uglu se piše ime i prezime autora s mjestom i nazivom organizacije gdje radi. Naslov treba dati što kraći — ne veći od 10 riječi.
4. Slike, grafikoni, crteži i tabele moraju se označiti rednim brojem i ispisanim tekstom na poleđini, a u članku se naznači mjesto gdje se trebaju nalaziti. Tabele (naročito s mnogo kolona) treba izbjegavati i objasniti ih u tekstu ili grafički. Crteži i grafikoni trebaju biti izrađeni tušem na crtačem, paus ili fotopapiru, a slike na glanc papiru.
5. Riječi u tekstu koje treba istaći, dovoljno je samo podvući, a kod slaganja će se odabratи najpodesnija slova.
6. Na kraju članka se navodi samo ona literatura koja se citira u članku (autor, naslov i godina objave rada), a ne sve ono što je čitano u vezi sa člankom.
7. Radovi trebaju imati kratki sadržaj na stranom jeziku (1 do 3 stranice) ili na našem jeziku koji se prevodi na željeni jezik na trošak autora. Tabele i grafikoni trebaju u tom slučaju imati i tekst na stranom jeziku, odnosno dovoljno prostora za unošenje prevoda.
8. Svako eventualno prepisivanje radova ili izrada grafikona vrši se na trošak autora. Honorar se određuje prema vrijednosti rada, a ne prema broju stranica.
9. Uz poslani rad potrebno je poslati i broj žiro-računa ili izjavu da u toku godine nije ostvaren prihod koji zahtijeva otvaranje žiro-računa.

Svakom suradniku izvan područja Hrvatske, kao i suradnicima iz drugih struka, osim honorara za objavljeni rad besplatno šaljemo i sve brojeve »Agronomskog glasnika« iz te godine.

Autori važnijih članaka dobivaju besplatno 25 primjeraka separata. Veći broj se posebno naručuje i plaća.